

گزیده بیانات مقام معظم رهبری در ارتباط با تولید ملی

تدوین: عبدالعلی کریمی^۱

چکیده

نامگذاری سال ۱۳۹۱ با عنوان سال «تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی»، از سوی مقام معظم رهبری، حاکی از اهمیت راهبردی تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی در شرایط کنونی برای کشور، نظام و مردم است. به دلیل اهمیت این موضوع و در راستای آشنایی بیشتر مسئولان، برنامه ریزان، سیاستگذاران، کارآفرینان و سرمایه گذاران کشور با دیدگاه‌های معظم له، در این نوشتار تلاش شده است؛ اهمیت، ضرور، ابعاد و چگونگی تحقق هدف راهبردی تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی، در بیانات ایشان استخراج و تدوین گردد.

واژگان کلیدی:

تولید ملی، تولید داخلی، خودکفایی، استقلال کشور، امنیت شغلی، تجارت جهانی، سرمایه ایرانی.

۱ - کارشناس ارشد برنامه ریزی سیستم‌های اقتصادی و کارشناس پژوهش کمیسیون مشترک

مقدمه

گرچه دغدغه‌های فرهنگی و ارتقای معنویت در جامعه همیشه و همچنان در زمره اساسی‌ترین تاکیدات رهبری است؛ اما بی‌تردید در سالهای اخیر مسائل اقتصادی اهمیتی دوچندان یافته‌اند. انتخاب مجدد یک عنوان اقتصادی، یعنی «تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی»، برای سال ۱۳۹۱ مؤید این موضوع است. نامگذاری سال ۱۳۹۱ با عنوان سال «تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی»، از سوی مقام معظم رهبری، حاکی از اهمیت راهبردی تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی در شرایط کنونی برای کشور، نظام و مردم است. تحقق فرمایش مقام معظم رهبری نیازمند حرکتی جهادی، تلاشی مضاعف، و اصلاح در رویه‌ها از سوی همه دستگاه‌های تولیدی، اجرایی، عمرانی و اقتصادی کشور می‌باشد. در این میان، دستگاه‌های اجرایی کشور می‌بایست در جهت تحقق این هدف والای ملی گام بردارند و با توجه به ظرفیت‌های عظیم ملی، خدمت‌رسانی بهینه را به مردم داشته‌باشند. بدون شک با تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی، میتوان حرکت کشور را در طی پروسه ترقی و پیشرفت، تسهیل و استوار نمود؛ و با تقویت اقتدار ملی، تحریم‌های اقتصادی و ترندهای فرهنگی دشمن را خنثی نمود.

به دلیل اهمیت این موضوع و در راستای آشنایی بیشتر مسئولان، برنامه ریزان، سیاست‌گذاران، کارآفرینان و سرمایه‌گذاران کشور با دیدگاه‌های معظم له، در این نوشتار تلاش شده است؛ اهمیت، ضرورت، ابعاد و چگونگی تحقق هدف راهبردی تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی، در بیانات ایشان استخراج و در چند موضوع مهم طبقه‌بندی گردد.

موضوعات داخلی و اصلاح فرهنگ و رفتار مصرف و خرید

ما باید فرهنگ کشور خودمان را به سمت ترویج تولید داخلی تنسیق و تنظیم کنیم، و پیش ببریم. این خیلی چیز مهمی است.^۱

۱-بیانات در دیدار جمعی از معلمان پرستاران و کارگران ۱۳۸۸/۰۲/۰۹

سالها در این کشور این گونه تبلیغ می شد که ایرانی توانایی ساخت کالای خوب و با کیفیت را ندارد؛ و متأسفانه بقایای آن فرهنگ هنوز باقی است. اما کارگران با بالا بردن تواناییهای خود و ارتقای کیفیت تولیدات، می توانند زمینه ساز حفظ عزت و اعتبار عمومی کشور در خصوص صنایع و تولیدات داخلی باشند.^۱

در گذشته، سالهای متمادی این فرهنگ به ملت ما تزریق شده است که به دنبال مصنوعات و ساخته‌های بیگانه و خارجی بروند. وقتی گفته میشد این جنس خارجی است؛ این یک استدلال تام و تمامی بود برای بهتر بودن و مرغوب‌تر بودن این جنس. این فرهنگ باید عوض شود.^۲

یکی از آفات موجود اجتماعی ما که ریشه ی آن، میراث دوران طاغوت و دوران ظلمانی گذشته است، همین است که افراد، دلبسته ی به تولیدات بیگانه باشند. یک وقت تولید داخلی نداشتیم؛ یک وقت تولید داخلی، تولید غیر قابل مصرفی بود؛ امروز اینجوری نیست؛ امروز تولیدات داخلی، تولیدات مرغوب و مطلوب است. در عین حال یک عده ای خوششان می آید که بگویند فلان نشان خارجی روی لباسشان هست یا روی وسیله ی خوراکی شان هست؛ این یک بیماری است؛ این بیماری را باید علاج کرد. این کار، توجه نکردن به این است که ما در این مملکت داریم زندگی میکنیم و از نعمتهای الهی در این کشور داریم برخوردار میشویم. آن وقت پولی را که در این کشور به دست می آوریم، می ریزیم توی جیب یک کارگر خارجی، به زیان یک کارگر داخلی. این معنایش این است که ما به نیاز داخل، به کارگر داخل که دارد زحمت میکشد و جنس تولید میکند، بی اعتنائی میکنیم، میرویم سراغ کارگر خارجی. این خیلی عادت بدی است.^۳

من با سوغاتی خریدن مخالف نیستم، اما با این بازارگردی ها چرا؛ خیلی بد است. یک عده ای عطش بازارگردی دارند؛ اینها ملت شما را، مردم شما را سبک

۱ - دیدار هزاران نفر از کارگران سراسر کشور ۱۰/۰۲/۱۳۸۶

۲ - بیانات در دیدار جمعی از معلمان پرستاران و کارگران ۰۹/۰۲/۱۳۸۸

۳ - بیانات در دیدار هزاران نفر از کارگران سراسر کشور ۰۷/۰۲/۱۳۹۰

میکنند؛ حیف است. میروند یک جنسهایی را میخرند، غالباً هم جنسهایی بی کیفیت از کشورهای دوردستِ سوئدجو، که با همان کمپانی‌های داخل آن کشور میزبان، بندوبست دارند. برای حجاج جنس بدلی و بی کیفیت درست میکنند می آورند توی این بازارها میریزند، شما هم میروید این ارز خودتان را و عرض خودتان را میریزید؛ برای اینکه این کالاهای بی کیفیت را خریداری کنید^۱.

بعضی‌ها قبل از اینکه سفر مکه بروند، سوغاتی‌های سفر را در اینجا میخرند - کار خوبی است - نگه میدارند؛ بعد که برگشتند، همانهایی را که در بازار شهر خودشان تهیه کرده اند، به عنوان سوغاتی میدهند. هدیه ی سفر است دیگر، خوب است. این کار، خیلی کار خوبی است.^۲

رواج قاچاق، رباخواری، مصرف‌گرایی افراطی و گرایش به تفاخر در استفاده از مصنوعات خارجی، در مقابل نمونه‌های داخلی آن، معنایش این است که کارگر ایرانی را به نفع کارگر خارجی بیکار می‌کند. ... وقتی مناسبات غلط اقتصادی در جامعه حاکم باشد، وقتی رانت خواری رواج داشته باشد، وقتی سوءاستفاده‌ی از قدرت برای به دست آوردن ثروتهای بادآورده رواج داشته باشد، کسی که تولید کننده و زحمتکش واقعی است ناامید می‌شود. کشاورزی که زحمت می‌کشد، صنعتکاری که تولید می‌کند، سرمایه‌داری که سرمایه‌گذاری می‌کند، معدنکاری که عرق می‌ریزد، معلمی که در مدرسه درس می‌گوید، استادی که در دانشگاه تدریس می‌کند، قاضی‌بی که وقت و اعصاب خود را به کار صحیح صرف می‌کند؛ وقتی ببینند راه برای مناسبات غلط اقتصادی در جامعه باز است و با آن برخورد نمی‌شود، مأیوس می‌شوند.^۳

در گذشته، سالهای متمادی این فرهنگ به ملت ما تزریق شده است که به دنبال مصنوعات و ساخته‌های بیگانه و خارجی بروند. وقتی گفته میشد این جنس خارجی است؛ این یک استدلال تام و تمامی بود برای بهتر بودن و مرغوب‌تر بودن این جنس. این فرهنگ باید عوض شود.^۴

۱ - بیانات در دیدار کارگزاران حج ۱۳۹۰/۰۷/۱۱

۲ - بیانات در دیدار کارگزاران حج ۱۳۹۰/۰۷/۱۱

۳ - بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در اجتماع بزرگ مردم همدان ۱۳۸۳/۰۴/۱۵

۴ - بیانات در دیدار جمعی از معلمان پرستاران و کارگران ۱۳۸۸/۰۹/۰۲

البته کیفیت تولید داخل در این مؤثر است. تبلیغ نکردن بیجا و بی‌رویه‌ی تولیدات خارجی در این مؤثر است، تشویق کارآفرین داخلی در این مؤثر است، وجدان کاری در کننده‌ی کار، چه کارگر ساده یا کارگر مجرب یا مهندس، در این مؤثر است. دولت نقش دارد، مسئولین نقش دارند، خود کارگر نقش دارد، کارآفرین نقش دارد، تاجر واردکننده‌ی کالای خارجی نقش دارد، همه باید دست به دست هم بدهند؛ تا تولید داخل رجحان پیدا کند، ارزش پیدا کند و فرهنگی بر جامعه‌ی ما و بر ذهنهای ما حاکم شود، که مصرف کردن تولید داخلی را ارزش بدانیم.^۱

استقلال عامل ابتکار و شکوفایی علمی و فن آوری

آن روز ساده‌ترین چیزها را هم باید دیگران می‌آوردند و می‌ساختند. پول ما را می‌گرفتند ما را تحقیر می‌کردند؛ اما برای ما نوع نازش را تهیه می‌کردند. امروز جوانهای ما پیچیده‌ترین و برجسته‌ترین فناوری‌ها را آورده‌اند در میدان دید عمومی قرار داده‌اند؛ که نمونه‌هایش را شنیده‌اید و می‌دانید. آنچه در معرض افکار عمومی و دید عمومی است بمراتب کمتر از واقعیت است. آن روز اگر می‌خواستند روی یک رودخانه سدی ببندند باید می‌رفتند از چهار تا کشور التماس می‌کردند و پولهای کلان به اینها می‌دادند تا بیایند سدی درست کنند؛ آن هم در مواردی نامطمئن. امروز جوانهای خود ما، لاقلاً ده‌ها برابر آن روز و یقیناً بیشتر به دست خودشان این چیزها را می‌سازند. کشور رشد کرده، علم کشور رشد کرده، رشد اقتصادی کشور بمراتب از آن روز بهتر است. توسعه‌یافتگی کشور از آن روز بیشتر است. معنویت و اخلاق کشور قابل مقایسه‌ی با آن روز نیست. اعتماد به نفس ملی امروز صد برابر آن روز است؛ و بالاتر از همه این که امروز کشور مستقل است. همه‌ی این جنجالها و بداخلاقی‌های جهانی هم که می‌بینید به‌خاطر این استقلال است، این استقلال را مجاهدت مردم برای این کشور به ارمغان آورد این راه برگشت‌یافتنی نیست.^۲

آن‌ها ایران را عقب انداختند. آن‌ها به روح ابتکار و شوق کار در کشور

۱- بیانات در دیدار جمعی از معلمان پرستاران و کارگران ۱۳۸۸/۰۲/۰۹

۲- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار مردم استان قم به مناسبت سالروز قیام ۱۹ دی ۱۳۸۳/۱۰/۱۹

لطمه زدند. انقلاب آمد وضع را عوض کرد. امروز جوانان ما پیچیده ترین کارها را دارند انجام میدهند. این همه زیرساخت در کشور به وجود آمده است برای کارهای بزرگ، این همه کارهای پیچیده ی فنی با ذهن و ابتکار جوان ایرانی دارد انجام می گیرد.^۱

واردات، روش نامطلوب ارتقای کیفیت مصنوعات داخلی

فراوانی و ارزانی چیز خیلی خوبی است، اما از آن مهم تر و بهتر، رشد صنعت داخلی است؛ قوام گرفتن صنعت داخلی است. این درست نیست که ما به دلایل گوناگونی که غالباً هم دلایل واهی است، دروازه را به روی واردات باز کنیم. من بارها به مسئولین - مسئولین گوناگون در بخشهای مختلف دولتی - گفتم: اگر فلسفه ی شما، منطق شما برای افزایش واردات و تسهیل واردات ساخته های صنعتی این است که می گوئید کیفیت مصنوعات داخلی باید بالا برود، خب فشار را روی این بخش بگذارید. سیاستهایی وجود دارد که می شود وادار کرد، مجبور کرد تولیدکننده ی داخلی را به اینکه کیفیت را ارتقاء بدهد. بدترین گزینه برای بالا بردن کیفیت داخلی این است که ما راه را برای مصنوعات خارجی باز کنیم؛ این، بدترین گزینه است. گزینه های بهتری وجود دارد برای اینکه ما کیفیت را بالا ببریم.^۲

ما امروز تولیدات داخلی زیادی داریم، هم در زمینه ی صنعت، هم در زمینه ی کشاورزی. باید به کیفیت اینها اهمیت بدهیم، کیفیت اینها را بالا ببریم ، باید جوری باشد که مصرف کننده احساس کند آنچه که در کشورش تولید می شود؛ به دست کارگر ایرانی تولید میشود؛ از لحاظ کیفیت یا بهتر از نوع خارجی است؛ یا لاقل همسطح آن است.^۳

به نظر من یکی از قلمهای مجاهدت اقتصادی مردم این است که بروند

۱-بیانات در دیدار جمعی از معلمان، پرستاران و کارگران ۱۳۹۱/۰۱/۱۲

۲-بازدید از نمایشگاه توانمندی های صنعت خودروسازی ۱۳۸۹/۰۱/۰۹

۳-بیانات در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی ۱۳۸۹/۰۱/۰۱

سراغ کالای ساخت داخل؛ آنرا بخواهند. البته این طرف قضیه هم این است که کالای ساخت داخل بایستی قانع کننده باشد؛ بایستی دوامش، استحکامش، مرغوبیتش جوری باشد که مشتری را قانع کند؛ این هر دو در کنار هم، یک کار لازم و واجبی است.^۱

لازمه‌ی افزایش کیفیت تولیدات داخلی و بالا بردن بهره‌وری ارتقای آموزشهای فنی و حرفه‌ای و ایجاد زمینه برای ابتکارات کارگران است.^۲

برخی محصولات داخلی دارای قدرت رقابت، و برخی دیگر به مراتب بهتر از کالاهای مشابه خارجی اند که باید این ویژگی را به همه کالاها و مواد تولیدی خوراکی پوشاکی و وسائل زندگی تعمیم داد.^۳

قاچاق عامل فساد و حرام شرعی است

پدیده قاچاق و قاچاق‌فروشی ضربه به اقتصاد و هویت ملی کشور و همه برنامه‌ریزی‌بهاست. این از لحاظ شرعی یک عمل ممنوع و حرام قطعی است. چون موجب افساد است. ...جنس قاچاق تولید داخلی را تضعیف، اشتغال ناسالم را ترویج، و اشتغال سالم را محدود می‌کند.^۴

جای مقابله با فساد قاچاق فقط مرزها نیست. جنس قاچاق را باید دنبال کرد تا آنجایی که در معرض فروش قرار داده می‌شود. جنس قاچاق تولید داخلی را تضعیف، اشتغال ناسالم را ترویج، و اشتغال سالم را محدود می‌کند. بخش بازرگانی و بخش تولید و صنعت می‌توانند به هم کمک کنند. بازرگانی کشور می‌تواند در خدمت ترویج تولیدات داخلی قرار گیرد.^۵

ارتقای کیفیت پیش شرط ترجیح مصنوعات داخلی

۱ - بیانات در دیدار هزاران نفر از کارگران سراسر کشور ۱۳۹۰/۰۲/۰۷

۲ - دیدار هزاران نفر از کارگران سراسر کشور ۱۳۸۶/۰۲/۱۰

۳ - دیدار هزاران نفر از کارگران سراسر کشور ۱۳۹۰/۰۲/۰۷

۴ - بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار گروه کثیری از اصناف ۱۳۸۰/۰۴/۱۰

۵ - بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار گروه کثیری از اصناف ۱۳۸۰/۰۴/۱۰

شما امروز ببینید در دنیا کمپانی‌هایی هستند؛ صد سال است اینها دارند کار میکنند، صد و پنجاه سال است دارند کار میکنند و محصولاتشان در دنیا فروش می‌رود. اسم اینها کافی است که جنس را تو بازار رایج کنی؛ به خاطر اینکه درست کار کردند، خوب کار کردند، مشتری مطمئن است به اینها. شما می‌گوئید که ما سفارش کنیم به مردم که تولیدات داخلی را مصرف کنند. من که خب چند سال است دارم سفارش میکنم؛ بنده که بارها گفته ام، منتها این با شعار درست نمی شود. خب، بله یک مقداری مردم حالا یک اعتمادی بکنند، یک اعتنائی بکنند به حرف ما؛ به خاطری که مثلاً ما گفتیم، بروند یک مقداری چه کنند؛ این یک بخشی از قضیه است. یک بخش دیگر هم مربوط به کیفیت است. خب کیفیت را باید بالا برد؛ کیفیت‌ها را باید بالا برد.^۱

غلبه بر دشمن

اگر ملت ایران با همت خود، با عزم خود، با آگاهی و هوشمندی خود، با همراهی و کمک مسئولان، با برنامه ریزی درست بتواند مشکل تولید داخلی را حل کند، و در این میدان پیش برود، بدون تردید بر چالش‌هایی که دشمن آن را فراهم کرده است، غلبه ی کامل و جدی پیدا خواهد کرد. بنابراین مسئله ی تولید ملی، مسئله ی مهمی است. اگر ما توانستیم تولید داخلی را رونق ببخشیم، مسئله ی تورم حل خواهد شد؛ مسئله ی اشتغال حل خواهد شد؛ اقتصاد داخلی به معنای حقیقی کلمه استحکام پیدا خواهد کرد. اینجاست که دشمن با مشاهده ی این وضعیت، مأیوس و ناامید خواهد شد. وقتی دشمن مأیوس شد، تلاش دشمن، توطئه ی دشمن، کینه دشمن هم تمام خواهد شد.^۲

اراده سیاسی، تلاش و جدیت ضامن استقلال ملت

آمریکا قادر نیست سرنوشت ملتی را که دارای عزم و اراده سیاسی است و کار، تلاش و جدیت را مبنای حرکت خود قرار داده است به دست بگیرد، چنین

۱ - بیانات در دیدار جمعی از کارآفرینان سراسر کشور ۱۳۸۹/۰۶/۱۶

۲ - پیام نوروزی به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۱

ملتی در مقابل زیاده خواهانی مانند آمریکا می‌ایستد و بر سینه او دست رد می‌زند، اما مردمی که اهل کار و ابتکار و تلاش نباشند و خود را به اداره امور کشور و تولید نیازهای خود موظف ندانند؛ شرایطی را پدید می‌آورند که موجب تسلط آمریکا بر کشورشان می‌شود.^۱

محاصره اقتصادی و شکوفایی استعداد های داخلی

محاصره اقتصادی موجب می‌شود که نیروهای مؤمن و با اخلاص و پُراستعداد داخل کشور بیشتر به تحرک وادار شوند و تلاش کنند. کمالین که در دوران جنگ تحمیلی که ما را محاصره کردند و ملت ما به ابزارهای جنگی احتیاج داشت، جوانان و مغزهای متفکر ما دنبال ساخت ابزارهای جنگی رفتند؛ و چیزی را که آن روز لازم داشتند؛ تولید کردند. در بخشهای گوناگونِ دیگر هم همین‌طور است. وقتی ملتی را محاصره کنند آن ملت بیشتر به خود و درون خود متوجه می‌شود و سعی می‌کند از استعداد درونی خود استفاده نماید.^۲

امروز متخصصین ما در ارتش و سپاه نیازهای دفاعی را در داخل کشور تولید و تأمین می‌کنند؛ اما مصالح ملی ایران ایجاب نمی‌کند که فهرست تولیدات دفاعی خود را منتشر و تبلیغ کنیم. جوانان ایران اسلامی با احساس تکلیف و شور و شوقی که دارند ابزار مورد نیاز را برای تأمین امنیت کشور تولید می‌کنند؛ که شکاری بمبافکن پیشرفته آذرخش یک نمونه محسوب می‌شود.^۳

امروز ثروتمندان زیادی در کشور ما هستند که برخوردار از ثروتند؛ این ثروت را می‌توانند در سرمایه گذاریهای سودمند و افتخارآفرین به کار بزنند؛ هم برای خودشان سود دارد، هم برای مردم سود دارد و هم مایه ی رضای خدا می‌شود؛ سرمایه گذاری ثروتمندان در کارهایی که به تولید کشور و به افزایش محصول

۱- دیدار جمع زیادی از کارگران استادان معلمان و فرهنگیان ۱۳/۰۲/۱۳۷۴

۲- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اعضای ستادهای نماز جمعه سراسر کشور ۰۵/۰۵/۱۳۸۱

۳- حضور رهبر معظم انقلاب در مراسم اردوی رزمی ثارالله ۲۵/۰۷/۱۳۷۶

در درون کشور- با بهره‌دهی بالا منتهی می‌شود، یک عبادت و یک ثواب است. این راه باز است؛ می‌تواند سرمایه‌گذاری کند، تولید ثروت کند؛ مدیریت کشور هم مراقبت کند که همه‌ی طبقات برخوردار بشوند و طبقات ضعیف هم بتوانند از فرصتها استفاده کنند تا از ضعف خارج بشوند؛ همه توانایی پیدا بکنند.^۱

اعتقاد کارگر ایرانی

امروز کارگر و صنعتگر جمهوری اسلامی ایران کار را عبادت می‌داند؛ و بر این اساس جنس تولید می‌کند و مصنوعات کنونی ما در بسیاری موارد حتی بهتر از تولیدات خارجی است.^۲

تولید علم و وظیفه‌ای تاریخی است

تلاش جدی برای تولید علم و دانش وظیفه تاریخی نخبگان، عالمان و محققان کشور است و مسؤولان نیز در فراهم ساختن زمینه تحقق این هدف بسیار مهم، وظایف سنگینی بر عهده دارند.^۳

تولید ملی ضرورت استقلال اقتصادی

امروز آبروی اسلام در گرو آنست که ایران اسلامی به کشوری آباد تبدیل شود؛ کار و ابتکار در آن همه‌گیر شود زندگی مردم سروسامان یابد فقر و محرومیت ریشه‌کن شود، تولید داخلی با نیازهای مردم متعادل گردد، کشور در صنعت و کشاورزی به خودکفایی برسد دشمن از طریق احتیاجات زندگی مردم، راهی به اعمال فشار نداشته باشد؛ و خلاصه دین در کنار معنویت زندگی مادی مردم را نیز سامان بخشد.^۴

۱- بیانات در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی ۱۳۹۱/۰۱/۰۸

۲- دیدار مسئولان نظام به مناسبت هفته دولت ۱۳۷۳/۰۶/۰۹

۳- دیدار نخبگان علمی کشور در روز عید غدیر با رهبر انقلاب اسلامی ۱۳۸۲/۱۱/۲۱

۴- پیام به مناسبت اولین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی ۱۳۶۹/۳/۱۰

ما باید از لحاظ اقتصادی خودمان را به‌طور کامل از زیر نفوذ قدرتها خارج کنیم؛ یعنی ملت ما باید بتواند بنابر تشخیص و مصلحت خود، آن صنعت و کالا و متاعی را که احتیاج دارد در داخل کشور، و با استفاده از منابع و امکانات موجود تولید کند. البته امروز ما هنوز برای این کار مشکلاتی داریم و ملت به آن حد نرسیده است که بتواند تمام نیازهای خود را در داخل برآورده کند، زیرا در گذشته همه چیز این ملت به گونه‌ی بنا شده بود که به همان قدرتها وابسته باشد، صنعت دقیق ما که جای خود دارد؛ حتی کشاورزی ما را وابسته کردند، و بیگانگان و قدرتهای حاکم و رژیم منحط پهلوی و قبلیها کاری کردند که کشاورزی ما با پیشرفتهای علمی دنیا ناآشنا باشد. باید این ملت به تدریج با ابتکار و تلاش خود و با قوت مدیریتی که بر آن اعمال می‌شود و نیز با وحدتی که همه‌ی مردم در جهت آزادی و استقلال دارند؛ و همچنین با آشنایی آنها به توطئه و ترفندهای تبلیغاتی دشمن به طرف آزادی و استقلال کامل اقتصادی برود؛ البته مقدمه‌ی این استقلال اقتصادی، استقلال سیاسی است. کشورهایی که از لحاظ سیاسی وابسته هستند؛ قادر نخواهند بود و اصلاً انگیزه ندارند که آزادی و استقلال اقتصادی را به دست آورند. بحمدالله در مملکت ما استقلال و آزادی سیاسی وجود دارد^۱

نمونه ای موفق از تولید داخلی

وقتی می‌خواستند ساختمان اجلاس بین‌المللی را بسازند- ساختمانی که امروز ما پُزش را می‌دهیم- مهندسان آن، اینجا آمدند. من به آن‌ها گفتم تصمیم قطعی بگیرید که در این ساختمان هیچ مصالح خارجی به کار نرود. فقط در آخر کار در بخشی از کارهای صوتی و الکترونیکی و استفاده از موکت نسوزی که در داخل نمی‌توانیم تولید کنیم، از تولیدات خارجی استفاده کردند. این ساختمان به آن عظمت، نود و چند درصد مصالحش از تولیدات داخلی است. بنده در قضیه ساخت آن ساختمان چند بار قاطع این موضوع را گفتم و ابلاغ کردم، که رفتند و دنبال کردند

۱- دیدار گروه‌های مختلف امت حزب الله در محل حسینیه جدیدالتأسیس امام خمینی قدس سره ۱۳۶۸/۹/۱

و شد. ما می توانیم؛ این همه تولید داخلی داریم؛ چینی، بلور و کارهای چوبی به این خوبی داریم، که باز آقایان و بخصوص این شرکتها از خارج می آورند!^۱

رقابت پذیری تولید و ضرورت تنظیم سیاست تعدیل بازرگانی

اگر اهمیت می‌دهیم به صنعت داخلی؛ حالا در زمینه‌ی خودرو که فعلاً محل کلام ماست و یا زمینه‌های دیگر، بایستی سیاست تعدیل بازرگانی خودمان را در این زمینه حتماً تنظیم کنیم، یعنی واردات بی‌رویه قطعاً ضرر خواهد زد، دستگاه‌های سیاستگذار کشور و کسانی که سیاستهای اجرائی را تنظیم میکنند به این نکته باید توجه کنند، فراوانی و ارزانی چیز خیلی خوبی است، اما از آن مهمتر و بهتر رشد صنعت داخلی است؛ قوام گرفتن صنعت داخلی است؛ این درست نیست که ما به دلایل گوناگونی که غالباً هم دلایل واهی است، دروازه را به روی واردات باز کنیم، من بارها به مسئولین، مسئولین گوناگون در بخشهای مختلف دولتی گفتم اگر فلسفه‌ی شما، منطق شما برای افزایش واردات و تسهیل واردات ساخته‌های صنعتی این است که می‌گوئید کیفیت مصنوعات داخلی باید بالا برود، خب فشار را روی این بخش بگذارید، سیاست هائی وجود دارد که می شود وادار کرد، مجبور کرد، تولیدکننده‌ی داخلی را به اینکه کیفیت را ارتقاء بدهد. بدترین گزینه برای بالا بردن کیفیت داخلی این است که ما راه را برای مصنوعات خارجی باز کنیم. این بدترین گزینه است.^۲

در هر شرایطی باید ملاحظه تولید داخلی از جمله محصولات کشاورزی را کرد. ضمن این که این توجیه که واردات به رقابت پذیری تولید داخلی کمک می کند دارای منطق قوی نیست.^۳

شتاب در خودکفایی

باید شتاب خودکفایی را افزونتر کرد، و با استفاده از همه امکانات موجود در

کشور نیازهای داخلی را تأمین نمود.^۴

۱- بیانات در دیدار اعضای هیأت دولت ۱۳۸۰/۰۶/۰۵

۲- بازدید از نمایشگاه توانمندی‌های صنعت خودروسازی ۱۳۸۹/۰۱/۰۹

۳- دیدار با فعالان و برگزارندگان بخش های اقتصادی ۱۳۸۹/۰۱/۰۹

۴- بازدید یگانهای نمونه نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران ۱۳۸۱/۰۸/۲۶

کسب علم و فن آوری و تحرک و شکوفایی استعداد سازندگی

معلم انقلاب که امام بزرگوار ما بود، به ما ملت تفهیم کردند که ما می‌توانیم خودمان کار کنیم، خودمان تلاش کنیم، خودمان بسازیم، خودمان قاعده‌ی سازندگی، و تولید و مصرف را که همان فرهنگ ماست، بنیانگذاری کنیم. ما باید این را در همین دوران سازندگی هم به کار بگیریم، ما هرگز به داشته‌های دیگران پشت نمی‌کنیم، هر کسی هرچه دارد چه علم، چه امکانات، چه تکنولوژی و موجودی فنی او، وقتی که ناگزیر باشیم، اگر بتوانیم همه‌ی آنها را در خدمت هدفهای خودمان قرار بدهیم؛ لحظه‌ی دریغ نخواهیم کرد. ما همه‌ی اینها را بایستی وسیله و پلی برای جوشیدن استعداد سازندگی از درون کشور قرار بدهیم. هر جا که می‌توانیم در داخل کشور تولید کنیم بایستی این را بر استفاده‌ی از مصنوعات خارجی ترجیح بدهیم.

ما تولیدات داخل خود را بر استفاده از مصنوعات خارجی ترجیح می‌دهیم، و در این مسیر باید نیروهای مستعد را در زمینه‌ی علم، تکنولوژی، مسائل فنی، خلاقیتها و نوآوریها پرورش دهیم. آن دسته از طرفهای خارجی که در طول سالهای متمادی، با طمع ورزی و پس از پیروزی انقلاب با کینه توزی و بغض به ما نگاه می‌کردند؛ کشور ما را آنچنان که با اهداف فرهنگ و خواسته‌های ما مطابقت داشته باشد، نخواهند ساخت؛ لذا بار سازندگی کشور بر دوش ماست و خودمان باید ایران اسلامی را بسازیم و آنرا آباد کنیم.^۱

امنیت شغلی کارگران

امروز باید رو بیاورند همه به سمت مصنوعات و تولیدات داخلی؛ این باید یک فرهنگ شود. البته یک بخش مهم از این هم مربوط می‌شود به امنیت شغلی کارگران، که این هم بایستی همه به آن توجه داشته باشند؛ کارگر فارغ البال باشد؛ مطمئن باشد؛ امنیت شغلی داشته باشد. و کارفرما و کارگر، سرمایه گذار و کارگر،

۱- بیانات در دیدار وزیر، مسؤولان و کارشناسان وزارت نفت و دست‌اندرکاران اطفای حریق چاههای نفت

مدیر کارگاه و کارگر دست به دست هم بدهند برادر وار، کارها را پیش ببرند.^۱

اهمیت به اصناف

بازرگانی کشور می تواند در خدمت ترویج تولیدات داخلی قرار گیرد. ما بحمد الله در بخشهای مختلف اقتصادی و در اصناف مختلف، انسانهای مؤمن، خدوم، علاقه مند و دلسوز زیاد داریم؛ چرا باید به این انگیزه های پاک و مطهر بدبین بود؟ همین اصناف و بازار کسانی بودند که در دوران اختناق به این نهضت کمک کردند. امام فرمود، اصناف بازوی قدرتمند نهضتند. همین طور هم بود؛ این ها تلاش و مجاهدت کردند. تاجر و کاسب بازاری سرمایه ی خودش را در معرض تطاول مأموران بی انصاف رژیم سفاک گذشته قرار داد، برای اینکه به مرجع تقلید، و به دین خود و نهضت اسلامی کمک کند. این ها را نباید فراموش کرد. در ماه های قبل از پیروزی انقلاب، صنعتگران و کارگران کشور بزرگترین ضربه را بر پیکر رژیم پوسیده ی سفاک پهلوی وارد کردند. این ها را نباید فراموش کرد. در دوران جنگ، کارگران و بسیاری از صنعتگران ما، با فداکاری توانستند حرکت صنعتی را در کشور از توقف و رکود و مرگ نجات دهند. مردم؛ مؤمن و متعهدند. مسئولان باید با همان روحیه ی تعهد، علاقه مندی به مصالح مردم، توجه به مصالح عالییه ی انقلاب و پاک دامنی و پاک دستی، این حرکت عظیم را ادامه دهند.^۲

هضم شدن در اقتصاد جهانی سهم مهلک اقتصاد ملی

پیوستن به سازمان تجارت جهانی از نظر من کاری است مثبت؛ اما هنگامی که ما زیرساختهای لازم را برای این کار داشته باشیم؛ که الان این را نداریم، الان برداشتن تعرفه ها و رفتن داخل سازمان تجارت جهانی؛ یعنی هضم شدن در یک اقتصاد برتر، بدون امکان رقابت؛ یعنی کم شدن و غرق شدن؛ یعنی همین تولید داخلی را هم که تا امروز با زحمت و خون دل فراهم شده از دست دادن؛ و نابود

۱- بیانات در دیدار جمعی از معلمان، پرستاران و کارگران ۱۳۹۱/۰۱/۱۲

۲- بیانات در دیدار مسئولان وزارت خانه های صنایع و بازرگانی ۱۳۸۰/۰۴/۱۰

کردن. بله، سازمان تجارت جهانی میدان گسترده‌ای برای فعالیت است، اما باید قدرت شنا داشته باشیم. آن روز من گفتم این کار مثل این است که ما یک تیم فوتبال را به مسابقات جام جهانی بفرستیم؛ در حالی که اعضای آن هیچ تمرینی نکرده باشند. نتیجه این کار این است که ما بیست تا گل می‌خوریم و برمی‌گردیم. ما باید آمادگی را فراهم کنیم؛ و عجله هم نداشته باشیم. پنج سال دیگر شد، ده سال دیگر شد، دیر نمی‌شود. اول باید زیرساختهای اقتصادی مستحکم شود و ما خاطر جمع شویم؛ بعد با خیال راحت و با میل، وارد صحنه شویم؛ الان توصیه هضم شدن در اقتصاد جهانی، برای اقتصاد ملی و مستقل ما، سم مهلکی خواهد بود. چیزهای دیگری هم در کنار برنامه وجود دارد، اعتماد به نفس ملی را از دست ندهیم.^۱

وظیفه دولت

البته من شنیدم که دستگاه‌ها و بانک‌ها، و این‌ها حمایتشان از تولیدات داخلی هم ضعیف است؛ یک جاهائی آن تولیدکننده‌ها به خاطر عدم حمایت، به ورشکستگی کشیده می‌شوند. با این مسئله هم بایستی حتماً در خود دولت مقابله بشود؛ یعنی دستور داده بشود. بله، یک نکته ای هم گفته شد، که اتفاقاً من هم همین را اینجا یادداشت کردم؛ که گاهی اوقات در معاملاتی که دستگاه دولتی با تولیدکننده‌ی داخلی میکنند، بدحسابی هست؛ در حالی که وقتی این معامله را با یک صنعتگر خارجی می‌کنند، پول را نقد میدهند؛ اما این را همین طور کش می‌دهند - یک سال، دو سال - طلب او را هم نمی‌پردازند؛ باید جلوی اینها گرفته شود.^۲

متأسفانه قیمت و حجم تولید نفت خام امروز بسته به سیاستهای بین‌المللی، کمپانی‌های بزرگ، غارتگران، جهانخواران و مستکبران جهان است؛ بنا بر این دولت ایران باید بگونه‌ای برنامه‌ریزی کند که هر زمان بخواهد، بتواند در چاههای نفت را ببندد، و به دنیا نیز اعلام کند که یک قطره نفت نیز صادر نخواهد کرد. ملت ایران

۱ - بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار مسؤولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران ۱۳۸۲/۰۵/۱۵

۲ - بیانات در دیدار جمعی از نخبگان و برگزیدگان علمی ۱۳۹۰/۰۷/۱۳

از ثروت منابع طبیعی و تولیدات داخلی فراوانی برخوردار است و در زمینه تولید ثروت نیز امکانات زیادی در کشور وجود دارد و دولت باید از آن در جهت پیشرفت روزافزون بهره برداری لازم را به عمل آورد.^۱

ضرورت آگاهی سازی مردم از دستاوردهای نظام

مثبت شدن تراز بازرگانی خارجی، افزایش ذخایر ارزی و کاهش واردات نسبت به گذشته از جمله شاخص های عمده در فعالیتهای اقتصادی است، که باید با زبان ساده برای مردم تبیین شود، مردم با مشاهده پیشرفتهای واقعی در کشور خوشحال، و به آینده امیدوار می شوند بنا بر این مطلع کردن مردم از این پیشرفتهای حق مردم است که باید ادا شود. مقام معظم رهبری با اشاره به اجرای طرحهای فراوان اقتصادی و تولیدی در کشور، فرمودند طرحهای زیادی که در طول سال گذشته و نیز در نیمه اول سال جاری به پایان رسیده، نشان داد که کشور به شکل تحسین برانگیزی به سمت سازندگی به پیش می رود، اجرای این طرحها مملکت را آباد می کند، تولید داخلی را افزایش می دهد، از هزینه زندگی مردم می کاهد، و فرصت کار و امکان زندگی شرافتمندانه را برای افراد بیکار فراهم می آورد.^۲

جمع بندی

با توجه به مباحث ذکر شده، مهم ترین معضلات و موانع بر سر راه تولید ملی از منظر رهبر معظم انقلاب عبارتند از:

مشکلات فرهنگی، فقدان خودباوری، افزایش بی رویه واردات، پدیده قاچاق، کیفیت پایین کالاهای داخلی و رواج فساد.

همچنین معظم له راهکارهایی را برای افزایش تولید ملی و کاهش وابستگی به کالاهای خارجی توصیه فرموده اند. اهم این توصیه ها را می توان اینگونه برشمرد:

۱- بیانات معظم له در جمع مردم مشهد و زائران حضرت علی بن موسی الرضا(ع) ۱۳۷۵/۰۴/۰۱

۲- دیدار آقای هاشمی رفسنجانی رئیس جمهور به اتفاق اعضای هیأت دولت ۱۳۷۴/۰۶/۰۸

تحول فرهنگی مردم، تنظیم سیاست تعدیل بازرگانی، شتاب در خودکفایی، جایگزین کردن تولیدات داخل بجای واردات، افزایش کیفیت تولیدات داخلی، تبلیغ نکردن بیجا و بی‌رویه‌ی تولیدات خارجی، تشویق کارآفرین داخلی، افزایش وجدان کاری، مبارزه با قاچاق، توجه به آموزش، امنیت شغلی کارگران، اهمیت دادن به اصناف و آگاهی مردم از دستاوردهای نظام.

منابع:

کلیه مطالب برگرفته از پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری است.

khamenei.ir